

Velkoobchod a skladování

*Cílem přednášky je
pochopení
opodstatnění existence
velkoobchodu*

Halina Starzyczna
Garant předmětu

Velkoobchod a skladování

Struktura přednášky

Velkoobchod, význam a funkce

Transakční teorie

Druhy velkoobchodníků

Členění skladů

Volba skladu dle cílového trhu

Doprava

Téma zahrnuje 7. a 8. kapitoly ve skriptech

Definujme velkoobchod (VO)

VO zajišťuje nákup a prodej zboží v poměrně velkých objemech dalším podnikatelským subjektům pro její činnost.

Dodavatelé: přímo výrobci, jiní velkoobchodníci

Odběratelé: maloobchodní firmy, výrobní podniky, poskytovatelé služeb

VO pracuje se spotřebním zbožím i zbožím pro další podnikání.

Které výhody přináší velkoobchod?

Pro koho VO zajišťuje své služby?

- ❑ -pro **malé výrobce** s omezenými finančními zdroji, kteří si nemohou vybudovat vlastní organizaci pro přímý prodej
- ❑ -pro **velké výrobce** dávající přednost použití volných finančních prostředků na rozvoj výroby než na zajišťování obchodních činností
- ❑ -pro **specializaci obchodní činnosti** vedoucí k vyšší efektivnosti (samostatné spec. podniky)
- ❑ -pro **tvorbu širokého sortimentu** s velkým množstvím obchodních kontaktů (s ohledem na cílový trh MO).

Transakcionální teorie (K. Brandt)

Efektivností obchodního zprostředkování se zabýval Brandt (Preistheorie, Ludwigshafen 1960) ve své **transakcionální teorii**.

Platí, že čím je větší nutnost velkého počtu partnerů při tvorbě sortimentu, tím vyšší je efekt obchodního zprostředkování, neboť zařazení jednoho mezičlánku mezi výrobce a maloobchod snižuje počet cest k nákupu zboží a snižují se transakční náklady.

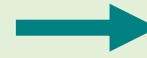

Transakcionální teorie – využití v praxi

Pro koho je vhodný velkoobchod?

– pro tvorbu širokého a hlubokého sortimentu, kdy je třeba zajistit velké množství sortimentních druhů.

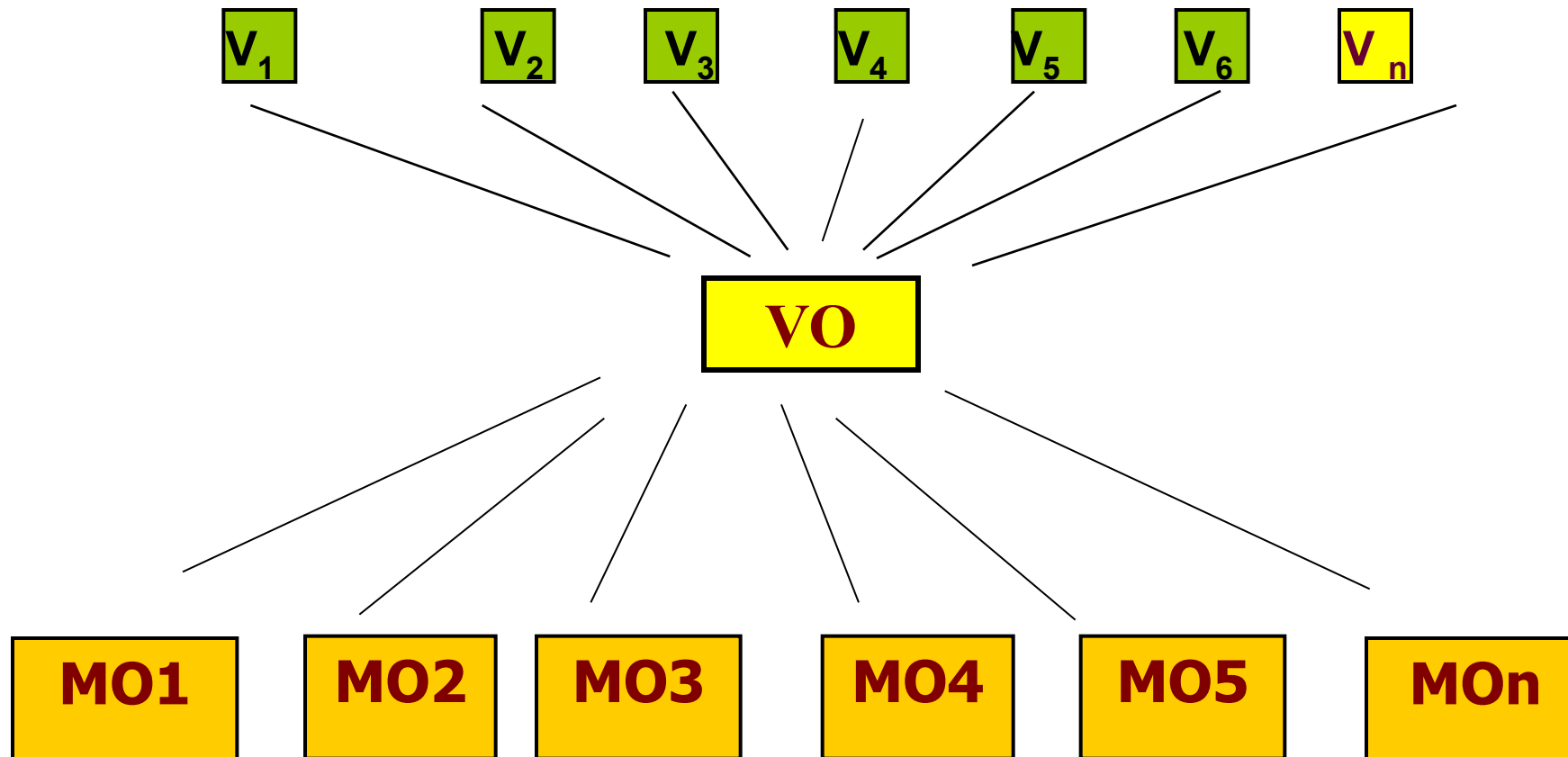
Kdy jsou efektivnější přímé kontakty?

- u úzce specializovaného sortimentu nebo k doplnění nabídky širokosortimentních prodejen.

- Malé specializované prodejny, či značkové
- Doplnění pro velkokapacitní prodejny

Transakční teorie (K.Brandt)

V₁-n.....výrobci MO1-n.....maloobchod

Počet kontaktů: transakční náklady (TN)

Bez prostředníka:

- $TN = m \times n$

S prostředníkem:

- $TN = m + n$

- $TNu = \text{úspora transakčních nákladů (dána počtem cest)}$

- $TN u = (m \times n) - (m+n)$

$m = \text{výrobce}$

$n = \text{maloobchod}$

Řešená úloha

Zadání:

V lokalitě působí 10 výrobců a 100 maloobchodníků. Jaká bude teoretická úspora nákladů, jestliže zprostředkovatelskou funkci zde bude zajišťovat 1 velkoobchod?

Výpočet:

$$TN = 10 \times 100 = 1000$$

$$TN_u = (10 \times 100) - (10 + 100) = 1000 - 110 = 890 \text{ uspořených cest}$$

Odpověď: Teoretická úspora nákladů bude 890 cest.

Odhad ekonomického vyčíslení úspory je pak odvozeno od průměrné hodnoty jedné cesty.

Úspory transakčních nákladů při rostoucím počtu výrobců a maloobchodů – teoretické předpoklady

výrobce m	MO n	TN bez VO m x n	TN s VO m+n	TN uspořené (m x n) -(m + n)
3	3	9	6	3
5	5	25	10	15
10	10	100	20	80
100	100	10 000	200	9 800
100	1000	100 000	1 100	98 900
.
.

Velkoobchod a jeho funkce

- prodej a propagace
- nákup a tvorba sortimentu
- dělení celkového množství skladování
- doprava, financování
- přebírání rizika
- informace o trhu.

<https://pixabay.com/cs/photos/box-krabice-sklad-palety-paleta-15287/>

Velkoobchod a jeho funkce

Prodej a propagace - cíl dosáhnout na velké množství zákazníků při relativně malých nákladech. To je umožněno velkým množstvím kontaktů.

Nákup a tvorba obchodního sortimentu šetří práci MO. Tvorba ucelených sortimentních nabídek dle marketingových hledisek a požadavků jednotlivých maloobchodníků.

Nákup ve velkém - nakupovat velká množství zboží, která dělí na menší jednotky dle potřeb spotřebitelů, a tím šetří náklady na fyzickou distribuci zboží. Část práce MO se tak přesunuje již na úroveň VO.

Skladování zboží snižuje riziko a skladovací náklady u dodavatelů i zákazníků.

Velkoobchod a jeho funkce

Přeprava - zrychluje dodávky pro MO, protože VO je k MO obvykle blíže než výrobce.

Financování – poskytnout zákazníkům tzv. obchodní úvěr na objednané zboží.

Přenos rizika - VO přebírá zboží do svého vlastnictví, nese náklady za krádeže nebo poškození zboží.

Tržní informace zrychlují kontakty mezi V a MO prostřednictvím VO a elektronizace pohybu zboží, informace - zejména o nových výrobcích, cenových změnách, aktivitách konkurence atd...

Manažerské služby a poradenství - úzká spolupráce s MO, zájem VO na dobrém prodeji či odbytu svých výrobků, organizují se školení pro prodejní síly (techniky prodeje, systémů řízení zásob atd.).

Služby VO nabízené maloobchodníkům - **praxe**

- Pomoc klientovi při práci s nákupčími.
- Pravidelné dodávání informací a doporučení týkajících se výrobků, výrobních řad, módních trendů a podpory prodeje.
- Zajištění objednávání zboží za spolupracující firmu.
- Sledování objednávkového procesu , pečování o reklamace, úpravy zboží apod.
- Pomoc sítím maloobchodních prodejen při jejich propagaci při jejich otevření.
- Nabídka poradenských služeb ohledně zásob a jejich kontroly.
- Sjednávání schůzek pro maloobchodníky s různými zprostředkovateli prodeje.
- Sjednávání návštěv ve výrobě ve výstavních sálích.
- Plánování a pořádání seminářů o módě.
- Pomoc při vyhledávání zaměstnanců. (zdroj: skripta)

Jaké druhy velkoobchodníků známe?

V odborné literatuře se setkáváme s různými druhy či označováním velkoobchodníků:

- **Třídění dle charakteru činností** (Mulač, Mulačová, 2013)
- **Třídění dle úplnosti nabízených služeb** (Kotler)

Charakter činností:

Dodávkový VO – klasický model VO, samostatný subjekt nebo součást určité kooperace s V nebo MO, udržují potřebný stav zásob ve skladech pro MO.

Agenturní VO – spojovací můstek, spíše zprostředkování, kompletní organizační zajištění toku zboží, peněz a informací, ne fyzický pohyb zboží přes vlastní sklady.

Samoobslužný VO - Cash and carry, menší odběry vlastním vozem (vhodný pro menší podnikatele (služby, prodejci řemeslníci), okamžité platby.

Regálový VO – zvláštní zapojení do maloobchodní činnosti, MO prodává na velkoobchodní riziko jeho zboží ve vyhrazených regálech, VO se celkově o zboží stará (doplňování, propagace...).

Druhy velkoobchodníků (VO) dle úplnosti služeb (Kotler)

1. Překupní VO	S plnými službami	VO překupníci Průmysloví distributoři
	S omezenými službami	Cash and Carry Přepravní VO Zásilkový VO Zajišťovatelé zásilek
2. Dohodci a zástupci	Dohodci Agenti →	z. výrobců z. pro prodej z. pro nákup provizní obchodníci
3. Pobočky a kanceláře	Prodejní Nákupní	

Druhy velkoobchodníků (VO) dle úplnosti služeb (Kotler)

1. Překupní VO	S plnými službami	VO překupníci – prodej MO, liší se šířkou sortimentu, Velké universální VO - jádro sítě Menší specializované VO zaměřené na tržní výklenky Průmysloví distributoři – nabídka výrobcům
	S omezenými službami ...	Cash and Carry - ve světě pro rychle kazící se zboží především (např. rybí trhy) Přepravní VO – hlavní činností je přeprava, doplňující činností je nabídka omezeného sortimentu při objíždění (např. restaurace, hotely, platí se hotově) Zásilkový VO – většinou obsluhují menší firmy na delší vzdálenost Zajišťovatelé zásilek – doprovázejí objemné dodávky (např. těžké stroje).

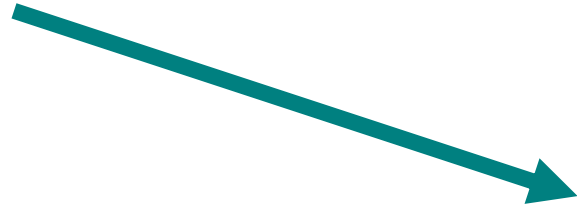
Druhy velkoobchodníků (VO) dle úplnosti služeb (Kotler)

2. Dohodci a zástupci	Dohodci Agenti →	<ul style="list-style-type: none">- kontaktují partnerské strany, napomáhají podpisu smlouvy, platí mu najímající strana- z. výrobců – jednoho i více výrobců, jeden výrobce – výhradní zastoupení- z. pro prodej – funguje jako prodejní odd. výrobce, vliv na ceny i podmínky prodeje- z. pro nákup – nákupčí zejména pro malé obchodníky- provizní obchodníci – prodávají zboží na centrálních trzích za výhodnou cenu.
3. Pobočky a kanceláře	Prodejní Nákupní	

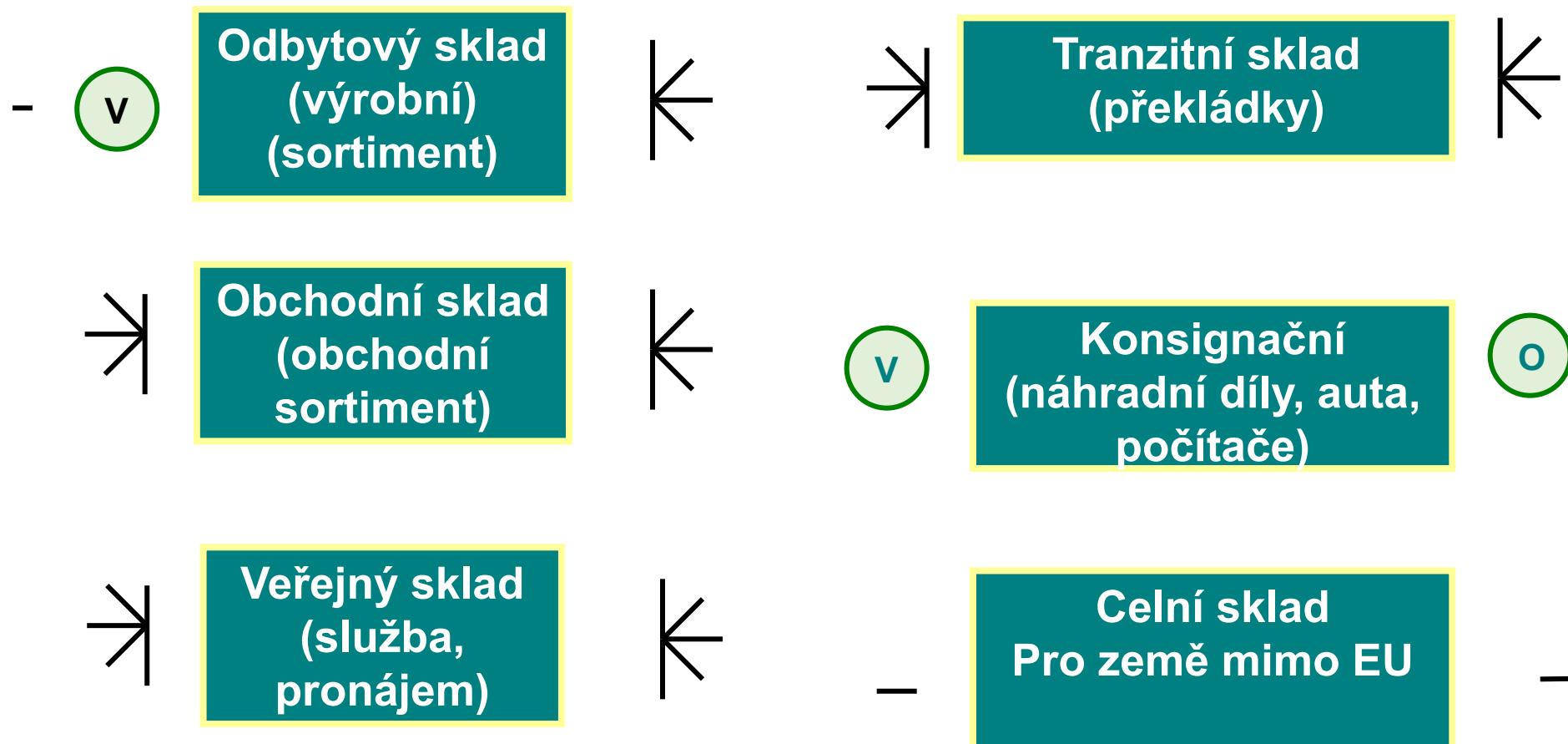
Druhy velkoobchodních skladů

Ke své činnosti používají velkoobchodníci různé druhy skladů:
Rozlišujeme skupiny skladů:

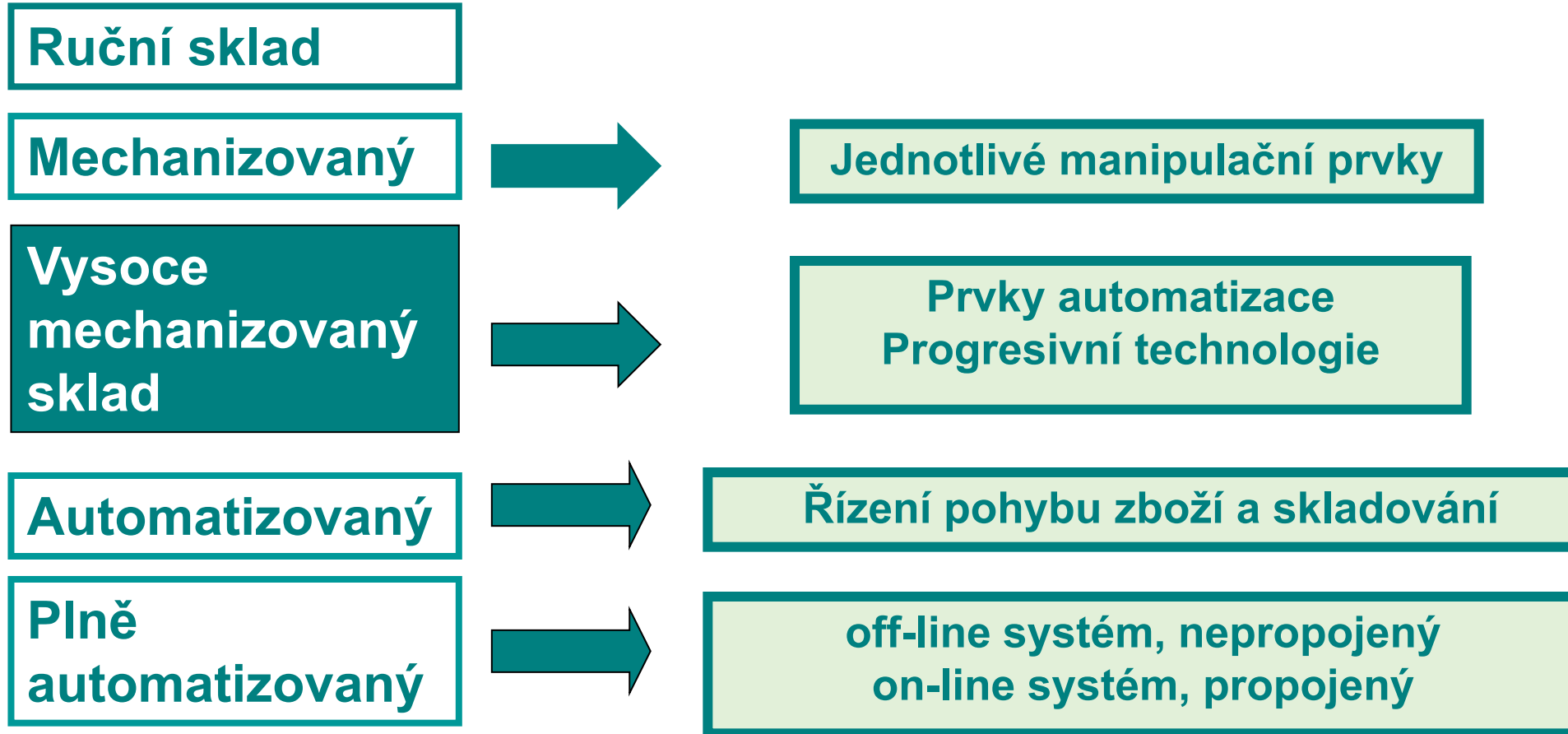
- dle jejich funkce
- dle stupně mechanizace
- dle provedení.

●● Druhy VOS dle jejich funkce v distribučním systému

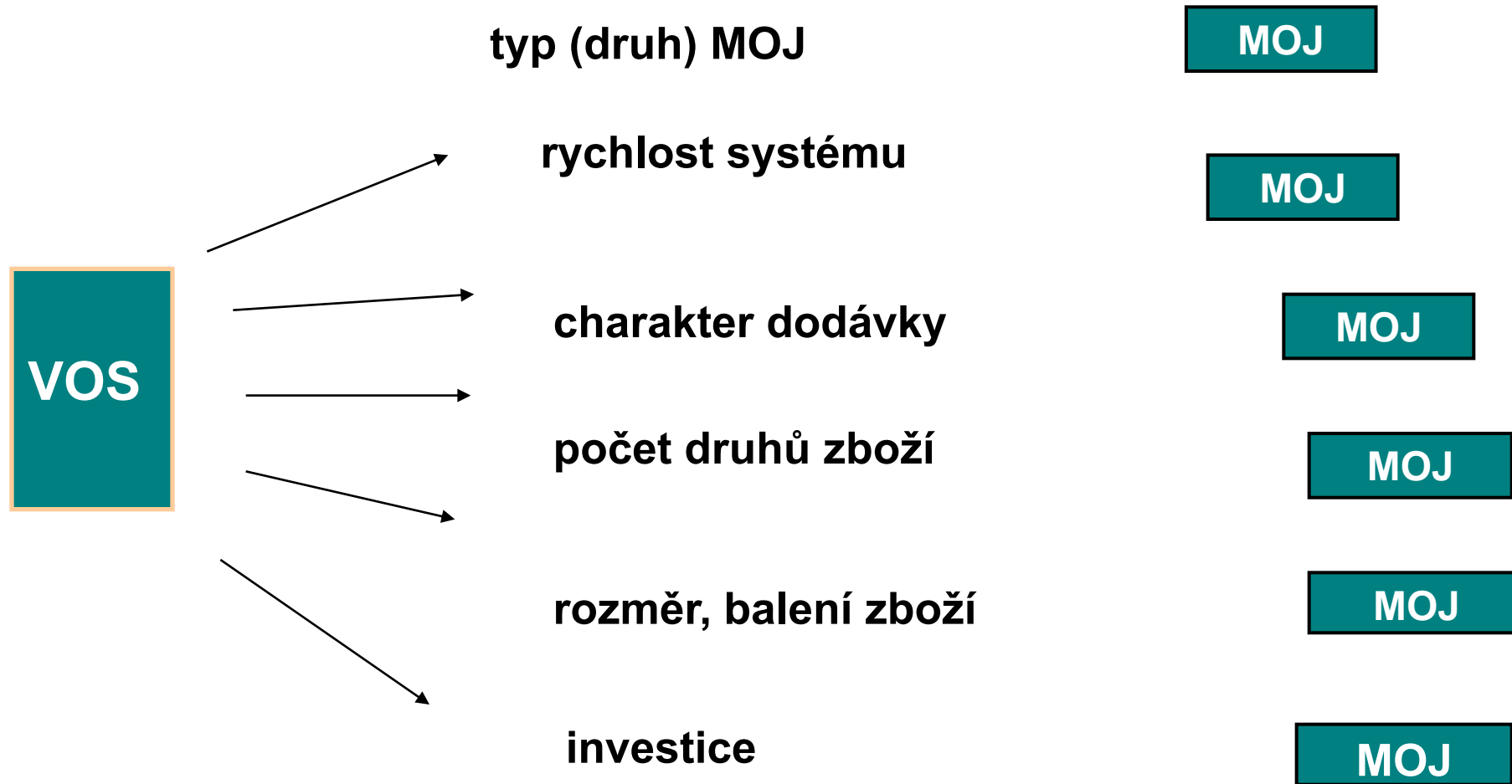

●● Druhy VOS dle stupně mechanizace

Rychlost pohybu zboží, frekvence poptávky

Hlediska mechanizace skladu (VOS)

Skladování a zásady progresivní technologie

Využívání kapacit

prostorové, strojové a lidské

**Účelné dispoziční členění
skladu**

Účelné vnitřní členění skladů

**Racionální dialog
s počítačem**

Elektronizace pohybu zboží

Hlasová technologie

Zrychlení činností

Skladování a progresivní technologie

**Rovnoměrnost denního výkonu,
spolehlivost**

Optimální využití kapacit

Racionální průtok zboží skladem

Optimální cesty zboží

Důraz na horizontální dopravu

Křížení pohybu zpomaluje pohyb

Technologie ve službách velkoobchodu – PŘÍPADOVÁ STUDIE

Jednou z technologií, která posouvá procesy řízení skladu na novou kvalitativní úroveň, je tzv. **system hlasem řízených operací**. Využívá se hlavně při kompletaci vyskladňovaných zásilek, doplňování zboží a inventurách ve velkoskladech a distribučních centrech. Vhodným prostředím pro aplikaci jsou i chladírny, mrazírny a prostředí s extrémní prašností či vlhkostí. Tvoří ho hardwarové a softwarové vybavení, které je vhodné integrovat v ucelené podobě do nadřazeného podnikového informačního systému (ERP systém). Bezdrátový terminál umožňuje pracovníkovi skladu volný pohyb a využití největšího přínosu této technologie, principu volné ruky, volné oči, což znamená, že skladník při pohybu ve skladu a manipulaci se zbožím může volně používat obě ruce, nemusí neustále odkládat papír (zdroj: skripta).

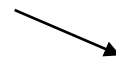

Finanční management
CRM
Řízení lidských zdrojů
Plánování výrobních zdrojů
Řízení zásobovacího řetězce

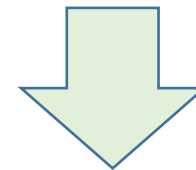

●● Základní druhy skladů dle jejich provedení

- Halový sklad
- Výškový sklad
- Patrový sklad

Typické znaky,
výhody,
nevýhody
a praktické
využití

Výhody a nevýhody skladů

Druh skladu	Výhody	Nevýhody
Halový sklad	Jednoduchá konstrukce, možnost mechanizace a využití moderní technologie, jednoduchý pohyb zboží, dostavba, optimální investice	Velká náročnost na pozemky

Výhody a nevýhody skladů

Druh skladu	Výhody	Nevýhody
Výškový sklad	Vyšší využití pozemku, snížení invest. nákladů, mechanizace a automatizace, regál. zakladače, růst PP, snížení živé práce, rychlejší obrátka	Nebezpečí výpadku el. energie, přerušení proudu závadou el. prostředí

PP - produktivita práce

Regálový zakladač zajišťuje
umístění manipulační jednotky
elektronicky

Na snímku využít vysokozdvížný vozík

Výhody a nevýhody skladů

Druh skladu	Výhody	Nevýhody
Patrový sklad	Minimální požadavky na pozemek	Vyšší náklady na nosnost podlaží a vertikální dopravu (menší a lehčí zboží), menší využití prostoru skladové technologie, pomalejší pohyb

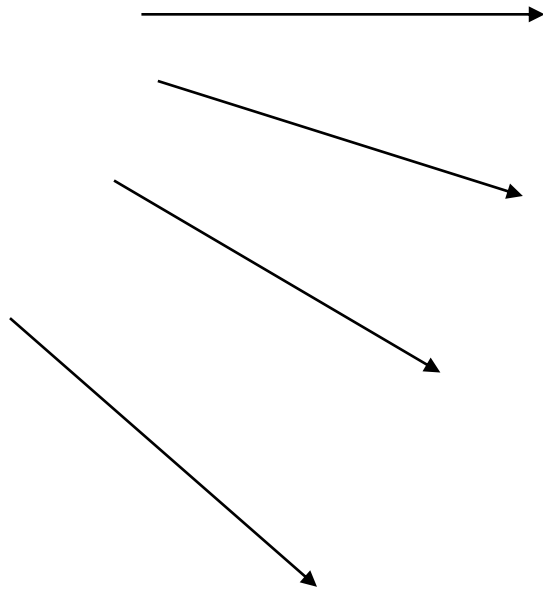
Volba skladu - příklad

Vazba : sklad cílový trh

Vysoce mechanizovaný, automatizovaný sklad (halový, výškový)

VOS

Sít' supermarketů

hromadný odběr

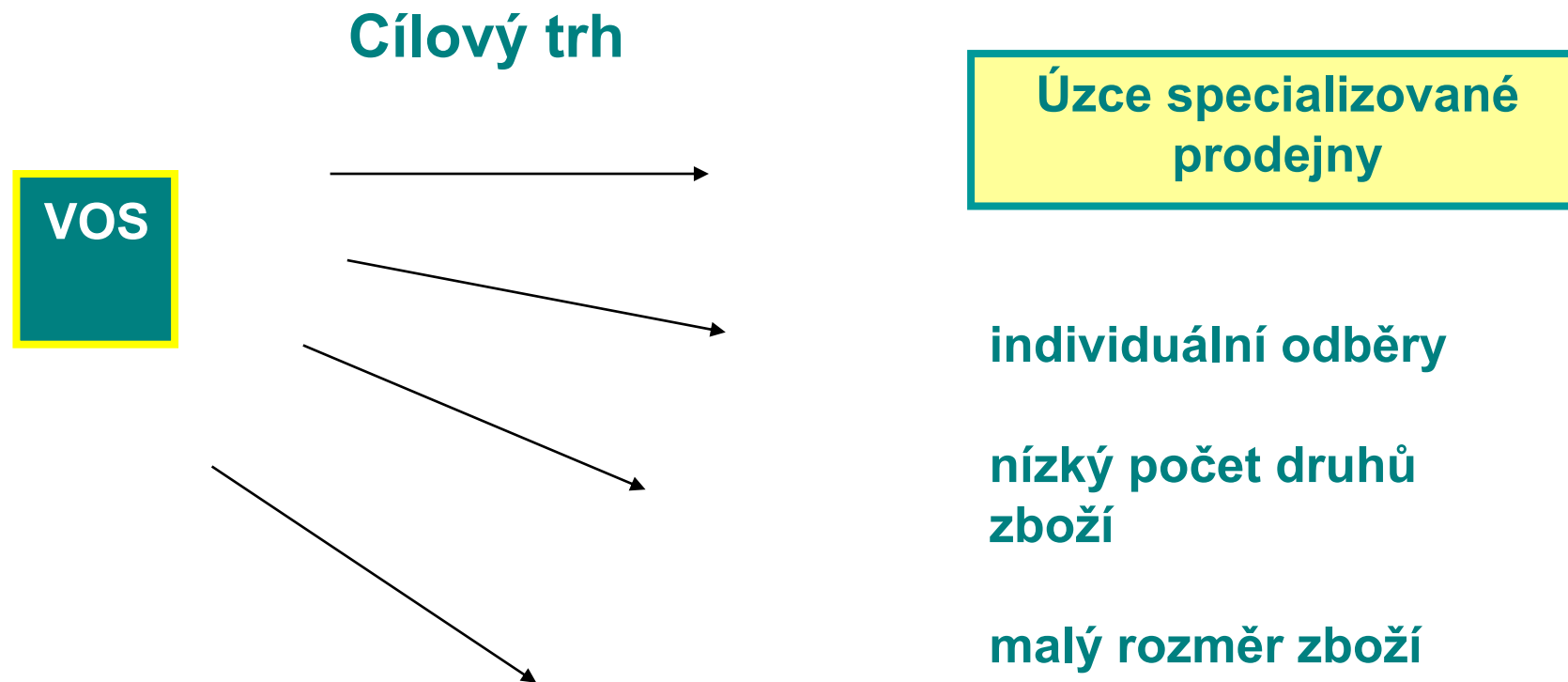
široký a hluboký
sortiment

velký počet
odběratelů

Volba skladu - příklad

Ruční, mechanizovaný sklad (patrový)

Co rozhoduje o výběru typu dopravy?

Výhody nevýhody druhů dopravy

Druh	Pozitiva	Negativa
Železniční	Velké objemy na velké vzdálenosti (Rusko, Čína)	Pozor na vytíženost vagónů, nepružná, napojení na železnici
Lodní	Velké náklady nepodléhající zkáze, vnitrozemská i mořská	Pomalá a závislá na klimatických podmínkách
Kamionová (silniční)	Pružná časově i prostorově (Evropa, USA)	Přetížení silniční dopravy ve špičkách, negativní vliv na ŽP (hluk, vibrace)
Potrubní	Přeprava ropy, uhlí a chemikálií, levnější než železnice (např. ropovod Družba, Nord Stream...), elektronické řízení	Dražší než lodní, prochází různým územím, vysoké vstupní investice
Letecká	Rychlá přeprava, rychle kazící se zboží (čerstvé květiny), drahé zboží. Přímé dodávky bez skladů	Je poměrně drahá

Kombinovaná doprava

- „Konkurenceschopnost ČR v oblasti obchodu a soudržnost jejich regionů vyžadují efektivnější, spolehlivější a cenově dostupnou mobilitu osob i věcí s co nejmenšími dopady na životní prostředí a globální změny.“
- Kombinovaná doprava zažívá velký rozvoj. Má význam při ochraně ŽP (snižování emisí). Základním cílem je přesun přepravy zboží na vodu a železnici.
- Kombinace představuje spojení dvou nebo více způsobů dopravy (nejčastěji silniční, železniční, letecká a vodní) v rámci jednoho dopravního řetězce.
- Jde o přepravu materiálů a zboží v jedné nákladové jednotce (kontejner), která je přesunována z jednoho druhu přepravy na druhý.
- Kontejner je unifikovaná přepravní manipulační jednotka.
- V ČR je nejrozšířenější systém – silnice + železnice, který napomáhá heslu z domu do domu.

Shrnutí přednášky

- **Velkoobchod, význam, funkce, transakcionální teorie a její význam.**
- **Druhy velkoobchodníků s plnými a omezenými službami.**
- **V zásobovacím systému existuje mnoho druhů skladů, které by měly odpovídat potřebám sortimentu i způsobu distribuce a rychlosti vyskladnění (stupeň mechanizace, skladová technologie, funkce skladu, provedení skladu).**
- **Typ skladu má svoje výhody a nevýhody.**
- **Výběr skladu musí respektovat potřeby logistiky určitého sortimentu i formy prodeje.**
- **Totéž platí pro kritéria volby dopravy.**